

PROJE BAŞLIĞI	ÜLKESEL TRİTİKALE ISLAH ARAŞTIRMALARI
PROJE NUMARASI	TAGEM/TBAD/Ü/17/A7/P1/629
PROJE LİDERİ	Dr. Emel ÖZER
ARAŞTIRMACILAR	Sait Çeri, Şah İsmail Çerit, Dr. Meltem Yaşar, Musa Türköz, Ramazan Keleş, İbrahim Kara, Dr. Telat Yıldırım, Dr. Cevat Eser, Murat Nadi Taş, Betül Kayıtmazbatır, Dr. Aysun Göçmen Akcaçık, Mehmet Şahin, Seydi Aydoğan, Sümeyra Hamzaoğlu, Dr. Berat Demir, Dr. Çiğdem Meçitoğlu Güçbilmez, Sadi Gür
YÜRÜTÜCÜSÜ KURULUŞ	Bahri Dağdaş UTAEM
BAŞLANGIÇ ve BİTİŞ TARİHİ	2017-2022
PROJE KAYNAĞI VE BÜTÇESİ	TAGEM-122.000 TL
PROJE DAİRESİ	TARLA BİTKİLERİ
Ülkemiz hububat üretiminde yeri giderek artan tritikalenin yeni çeşit geliştirme ve farklı çevresel faktörlere uyumluluğunun araştırılması hususu önemlidir. Bu proje ile bölgesel olarak Enstitü bünyesinde 1987'den beri devam eden tritikale ıslah çalışmalarının devam ettirilmesi ve elde edilen materyallerden yüksek verimli ve marjinal koşullara uygun çeşitlerin geliştirilmesi ve ülke çapında yayılması amaçlanmaktadır. Tritikale ıslah çalışmalarıyla kapsamında yapılacak faaliyetlerin, materyallerin araştırmacılar tarafından daha etkin kullanımı sağlanacaktır. Ayrıca elde edilen materyaller farklı lokasyonlarda denenerek, çevre şartlarına uyumları test edilecektir. İlk olarak çeşit adaptasyonu ile başlayan tritikale çalışmalarına 2002 yılında melezleme çalışmaları ilave edilerek çalışma alanı genişletilmiş ve halen çalışmalar melezleme ile devam etmektedir. Açılan kademelerde (F₂-F₅) çok sayıda materyal, tek başak ve başak sırası çeşitli gözlem ve ölçümler sonunda değerlendirmeye tabi tutularak, seçilenler bir üst kademeye veya gözlem bahçelerine aktarılmaktadır. Seçilen materyal ön verim denemelerinde, buradan seçilenler de verim ve bölge verim denemelerinde denenmektedir. 2010 yılından itibaren Melez bahçesi, TF1 ve tohum miktarına göre diğer açılan F kademeleri Konya merkezde sulu ve kuru şartlarda, Çumra lokasyonunda ise kuru şartlarda denemeye tabi tutulmaktadır. Merkez sulu elle ekim arazisi, tohum miktarı yeterli ise F2 den itibaren tüm deneme setleri ise Merkez, İçeri Çumra lokasyonların da kuru şartlarda denemeye tabi tutulmaktadır. Bu güne kadar yapılan çalışmalar neticesinde, TATLİCAK 97, MELEZ 2001, MİKHAM-2002 ve ALPERBEY çeşitleri tescil ettirilerek, bölge ve Ülke çiftçisinin hizmetine sunulmuştur. Bu çeşitler bölgemizde ve Ülkenin değişik yerlerinde geniş alanlarda ekim alanı bulmuş olup üretimleri devam etmektedir. TATLİCAK-97 ve MİKHAM-2002 tritikale çeşitlerinin tohumluk üretim hakları tohum üretici kuruluşlara devredilmiştir. 2015 yılında ÖZER ve İVRİZ isimli 2 adet tritikale aday hattı tescile sunulmuştur. 2018-2023 yeni dönem tritikale çalışmalarına tritikale hat ve çeşit geliştirmenin yanında yerli tritikale hat ve çeşit geliştirme olarak devam edilmesi planlanmıştır.	
ANAHTAR KELİMELER: Tritikale, Islah, Melezleme, Çeşit	

T.C.
TARIM ve ORMAN BAKANLIĞI
Tarımsal Araştırmalar ve Politikalar Genel Müdürlüğü
Bahri Dağdaş Uluslararası Tarımsal Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü

TAGEM
AR-GE & İNOVASYON